

Produkcja chmielu w RZD IUNG-PIB w Jastkowie - tradycje i nowe wyzwania

RZD w Jastkowie ma bogatą historię. Odnosząc się z szacunkiem do tradycji podejmuje też nowe wyzwania w zakresie produkcji chmielu. Jest liczącym się w kraju producentem surowca chmielowego.

Po drugiej wojnie światowej w Jastkowie, na gruntach byłego majątku ziemskiego utworzone zostało Państwowe Gospodarstwo Rolne. Łączna powierzchnia gospodarstwa przekraczała 200 hektarów. W 1952 roku założono pierwszy chmielnik o powierzchni 2 ha i od tej pory datuje się uprawa chmielu w Jastkowie. Powierzchnia chmielników w PGR stale rosła, plantacje zakładano również w innych obiektach, np. w Garbowie i Węglinie. Prowadzono także inne rodzaje działalności rolniczej, np. uprawę zbóż, buraków cukrowych, kukurydzy, ziół, warzyw, uprawy sadownicze, chów bydła. Od 1972 roku gospodarstwo przejął Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – utworzono wówczas Zakład Doświadczalny Uprawy Chmielu w Jastkowie.

W strukturze zakładu okresowo znajdowały się także grunty położone w Garbowie i Antopolu i działalność rolnicza zajmowała areał około 250 ha. Przez szereg lat zakład był wiodącym producentem chmielu, pełnił rolę jednostki wdrażającej postęp agrotechniczny i mechanizacyjny, oraz szkolącej plantatorów.

W położonej na terenie zakładu Pracowni Mechanizacji Produkcji Roślinnej projektowano urządzenia i maszyny dla branży chmielarskiej. Pracownicy Instytutu utrzymywali również kontakt z plantatorami głównie poprzez spotkania, szkolenia oraz doradztwo z zakresu agrotechniki i postępu technicznego.

W 2001 roku postanowiono dokonać kolejnego przekształcenia i wyodrębniając część majątku położonego w Jastkowie Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach powołał spółkę pod nazwą Rolniczy Zakład Doświadczalny „JASTKÓW” Spółka z o.o., która istnieje do chwili obecnej.

Działamy na powierzchni 133,2 ha gruntów, z czego jedynie 78% nadaje się do użytkowania rolniczego. Gospodarstwo położone jest w gminie Jastków, w odległości około 10 km od Lublina. Bliskie sąsiedztwo dużego miasta powoduje, iż szczególnie w ostatnich latach tereny wiejskie w naszej okolicy przekształcane są w mieszkalne. Postępująca urbanizacja i zmiany sposobu zagospodarowania terenu wykluczają lub ograniczają prowadzenie pewnych rodzajów działalności rolniczej. Nie możemy np. prowadzić produkcji zwierzęcej, istnieją dość duże ograniczenia w uprawach obszarowych.

Przez blisko 15 lat istnienia prowadziliśmy wyłącznie produkcję roślinną, od kilku lat uprawiamy trzy rośliny charakterystyczne dla rolnictwa Wyżyny Lubelskiej: chmiel, pszenicę i buraki cukrowe.

Główną naszą specjalnością jednak był i jest chmiel. Zwiększyliśmy areał jego uprawy z 12 do 20,5 hektarów, zmieniliśmy strukturę odmian powiększając udział odmian goryczkowych. Zmodernizowaliśmy także wyposażenie niemal w całości wymieniając na fabrycznie nowe ciągniki i narzędzia używane do uprawy. Posiadamy jedną z trzech w kraju taśmową suszarnię chmielu wyposażoną w nowoczesny, energooszczędny podgrzewacz, a także unikatowy taśmowy nawilżacz surowca chmielowego. Produkcja chmielarska jest wyjątkowo pracochłonna, stąd w spółce zatrudnionych jest 8 osób, a w okresach dużego nasilenia prac (wiosną i w czasie zbioru) wspomagają nas pracownicy sezonowi.

Uprawa chmielu i wstępny przerób surowca prowadzone są w spółce w oparciu o zasady integrowanej technologii produkcji, której celem jest uzyskanie optymalnego plonu i wysokiej jakości surowca chmielowego przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska przyrodniczego.

Jesteśmy obecnie jednym z największych producentów surowca chmielowego w kraju, nasz udział w krajowej produkcji wynosi około 1,5-2%.

Staramy się również wspierać nasz region: w spółce zatrudnieni są wyłącznie mieszkańcy naszej gminy, w środki produkcji zaopatrujemy się w lokalnych hurtowniach, a

swoją produkcję chmielarską sprzedajemy do najnowocześniejszej w Europie przetwórci chmielu zlokalizowanej w Puławach.

Ostatnie lata to czas trudny dla przedsiębiorców, ale także szczególnie trudny dla branży chmielarskiej. Opłacalność produkcji chmielu stale maleje, poziom cen chmielu w Polsce zależy od rozwoju sytuacji na światowym rynku chmielu. W branży chmielowej w Polsce utrzymują się obecnie ci plantatorzy, którzy są w stanie obniżyć koszty produkcji surowca. Sytuacja przedsiębiorstw z sektora rolnictwa również jest trudna, bowiem ponoszą znacznie większe koszty działalności niż gospodarstwa prywatne. Dodatkowym czynnikiem znacznie utrudniającym prowadzenie działalności rolniczej są w ostatnich latach postępujące zmiany klimatyczne.

Staramy się jednak przezwyciężać trudności gospodarcze i przeciwności klimatyczne. Z chwilą utworzenia Rolniczy Zakład Doświadczalny „JASTKÓW” Spółka z o.o. stał się spadkobiercą ponad 60-letniej tradycji uprawy chmielu w gminie Jastków i mamy nadzieję na wieloletnią kontynuację tej zaszczytnej funkcji.

Opracowała:

mgr inż. Hanna Hołaj

Prezes RZD „Jastków” Spółka z o.o.

Lata 50-te, zabiegi ochronne na plantacji chmielu

Jastków 1964 rok, pokazy nowych technik wykonywania oprysków

Lata 80-te, zawieszanie przewodników roślin

Uprawa chmielu obecnie

